

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЛИПЧАНКО-КОВАЧИК О.В., ПАЙЯППІЛЛІ ЛІДЖІ Religious aspects of foreign language teaching	335
ЛУКАЧИНА М.Ф. Use of educational internet resources in the process of formation of phonetic competence of future english teachers	337
МАРТИН Н.В., КОНЧОВИЧ К.Т. Особливості дидактичних засобів контролю та самоконтролю учнів у процесі вивчення іноземної мови	339
МАРЦЕНЮК М.О. Психологічні аспекти індивідуалізації навчання дітей з ООП	341
MISHAK V.M. Features of studying foreign languages in eu schools	343
МОВЧАН К.М., БУДЯНЕНКО Н-Є. В. Наукова бібліотека університету – потужний інформаційний центр	345
MORHUN I.V. Activities to activate and maintain a communicative classroom	346
НИКУЛЯК О. Г. Особливості професійної підготовки майбутнього вихователя у ЗВО	349
ОСТРОВСЬКИЙ О.О. Формування готовності майбутніх учителів української мови і літератури до професійної діяльності в міжкультурному освітньому середовищі	351
ПАВКО А.І., КУРИЛО Л. Ф. Психолого-педагогічні чинники формування професійної компетентності і творчого потенціалу науково-педагогічного працівника університету	353
РОЗМАН Є. В., БАРЧІ Б.В. Юнацький вік: як крок до зрілості	355
РОЗМАН І.І. Особливості викладання зарубіжної літератури у старших класах ..	357
РОЗМАН І.І., ГРИГА О.М. Теоретичні основи управління інноваційним розвитком закладу освіти	359
РОЗМАН І.І., МАЛАКОВСЬКА Г-К. Я. Вплив єдиної інформаційної системи управління освітою на діяльність закладу загальної середньої освіти	361
РОЗМАН І.І., КРИВАНИЧ Л.Ю. Організація самостійної роботи дітей з особливими потребами	362
РОЗМАН І.І., РОПАС Ю.Д. Інформаційна підтримка впровадження інноваційних технологій в системі дошкільної освіти	364
РОЗМАН І.І., СІВАК А.М. Особливості управління інноваційним розвитком закладу загальної середньої освіти	365
СКОБЛЕЙ О.І. Основні напрями виховної роботи з студентами у гуртожитку	367
ТЕЛИЧКО Н. В. Цінності та мотивація до професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов у філософському сенсі	369
ТЕЛИЧКО Т.В. Training of future teachers of preschool education institutions for pedagogical work in the conditions of interdisciplinary approach	371
FELTSAN I. Psycholinguistic approach to the development of foreign language teacher proficiency	373
ШТИХ І.І. Формування поняття психологічної норми в процесі професійної підготовки майбутніх психологів	374
ЩЕРБАН Т.Д., КАЧАН М. Емоційний аспект агресивної поведінки підлітків	376
ЩЕРБАН Т.Д., ЛИПЕЙ М.І. Динаміка розвитку самосвідомості підлітків	379
ЩЕРБАН Т. Д., БРЕЦКО І. І., БАБИЧ К.І. Характеристика я-концепції сучасного підлітка	381
ЩЕРБАН Т. Д., БРЕЦКО І. І., ШИЩЕР А.В. Вікові особливості феномену самотності	382

**PSYCHOLINGUISTIC APPROACH TO THE DEVELOPMENT OF FOREIGN
LANGUAGE TEACHER PROFICIENCY**

Since the times of Early Linguistics (6th century BC), the scholars have been making attempts of investigating the correlation levels between thinking and language (Carroll L., Chomsky N., Halliday M., Herriot P., Searle J. R., Skinner, B.), focusing their attention on functions, pragmatic expectations, speech acts, and even verbal behavior of a person who communicates ideas. At the collision of two disciplines there appeared Psycholinguistics which aimed to understand all aspects of the use of human language, including how language is acquired, produced, and comprehended.

Within years, psycholinguistics has developed rapidly and expanded into several sub-disciplines: theoretical psycholinguistics; developmental psycholinguistics; social psycholinguistics related to the social aspects of language, including social identity; educational psycholinguistics discussed general aspects of formal education at school, including the role of language in teaching reading, and improving language ability to express thoughts and feelings; neuro-psycholinguistics; experimental psycholinguistics; applied psycholinguistics including language learning (Chaer, 2015).

The prerogative of applying psycholinguistic approach in teaching foreign language is that it views learning as a cognitive individual process happening within the individual and then moves to the social dimension; there are some teaching methods which were developed based on psycholinguistics theories such as natural method, total physical response method, and suggestopedia method (Purba, 2018, p. 48).

Another advantage of psycholinguistics is that it may be used to overcome language disorders, the impairment or abnormal development of language, which may affect the understanding and use of written and spoken communication systems. Language disorders can be caused by both internal and external factors, and be anything from dyslexia to speech fluency problems, language difficulties after brain surgery or as a result of a stroke or old age (*"All about linguistics"*, University of Sheffield).

As stated by J. Rafael Angel, appreciation of psycholinguistic approach in teaching has many advantages, and will result in a multiple diverse ways of learning; the rapport between teachers and learners will diversify, as teachers will be able to provide differentiated ways of learning according to learning styles; there might occur new scenarios to enhance strategy repertoire and understanding of the teaching/learning process (J. Rafael Angel, 1998).

We strongly agree with Ricardo E. Schütz (2019) who proves that psychological counseling and foreign language tutoring are closely related, and

support a unified concept of a man, the idea that physical, intellectual, psychological and emotional factors can all influence language acquisition.

References

1. Carroll, Lewis *Through the Looking Glass* (1872), London: Macmillan. Google Scholar
2. Chomsky, N. *Aspects of the Theory of Syntax* (1965), Cambridge, Mass.: MIT Press.
3. Purba, N. (2018). The Role of Psycholinguistics in Language Learning and Teaching. *Tell : Teaching of English Language and Literature Journal*. 6. 47. 10.30651 / tell.v6i1.2077.
4. Chaer, A. (2015). *Psikolinguistik: Kajian Teori*. Jakarta: PT Rineka Cipta
5. What is psycholinguistics? (2013). University of Shieffield. Retrieved from <https://sites.google.com/a/sheffield.ac.uk/aal2013/branches/psycholinguistics/atypical-language-development>
6. Angel, R. (1998). Why should language teachers be interested in psycholinguistics: *Applied Linguistics*, University of Guadalajara. Retrieved from: <https://rafangel.wordpress.com/2014/07/09/language-teachers-psycholinguistics-combo>
7. Ricardo E. Schütz (2019). A Psycholinguistic Teaching Approach. *English Made in Brazil*. Retrieved from <https://www.sk.com.br/sk-mthen.html>

УДК: 378:37.091.12:159-051(045)

ШТИХ І.І.,
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НОРМИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

В процесі професійної підготовки майбутніх фахівців – психологів велике значення має вміння розпізнавати психічну норму і відхилення від неї з метою виявлення ресурсів для підтримання здорової частини психіки в процесі роботи з клієнтом. Результатом засвоєння даного поняття є розуміння відносності поняття норми, прийняття унікальності й різноманітності проявів індивідуальних характеристик кожної особистості, що в широкому сенсі власне є розширенням меж толерантності як однієї з фахових компетентностей практикуючого психолога.

Значущої вагомості набуває аналіз даного поняття для психологів-практиків, особливо під час їх професійної підготовки. Відповідно до освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія освітнього рівня Бакалавр поняття психічної норми формується в процесі засвоєння таких навчальних дисциплін як «Основи патопсихології та психіатрії», «Клінічна психологія», «Психологія особистості», «Диференційна психологія», «Психодіагностика» та ін.

Підкреслимо, що важливу роль відіграє поняття норми в такій галузі психологічного знання як патопсихологія, коло питань якої набуває особливого значення в умовах сучасного українського суспільства через нестабільну соціальну ситуацію в країні. Людська психіка зазнає значного тиску психотравмуючих факторів: зростає напруженість повсякденного життя, збільшується кількість осіб в стані стресу і фрустрації; частіше виникає почуття

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>